

Social- og indenrigsminister Karen Ellemanns talepapir

Anledning	LIU samråd V-X om psykologhjælp til voldsramte kvinder på krisecentre
Dato / tid	7. juni 2016 kl. 15-16.30
Talens varighed	11 minutter
Sted	

Det talte ord gælder

Spørgsmålene motiveres af spørgerene Yildiz Akdogan (S) og Rasmus Horn Langhoff (S) inden talen.

Samrådsspørgsmål V

”Henset til konklusionerne i Socialstyrelsens evaluering fra 2015 af psykologsamtaler til voldsramte kvinder på krisecentre, og de positive effekter der påvises af den akutte indsats med psykologhjælp, sammenholdt med oplysninger fra Dansk Psykolog Forening, hvoraf det fremgår, at der er gennemsnitligt

6,7 ugers ventetid på psykologhjælp i voldssager, bedes ministeren redegøre for, hvordan regeringen kan finde det forsvarligt ikke at erstatte ordningen med gratis psykologhjælp med noget andet, og blot afvente, at andre partier eventuelt måtte forsøge at bringe psykologhjælp ind i de kommende satspuljeforhandlinger, jf. ministerens udtalelser under samråd i Ligestillingsudvalget den 17. maj 2016. Herunder bedes ministeren redegøre for, om regeringen slet ikke føler et ansvar over for de kvinder, som nu må frygtes at blive tabt pga. de lange ventetider?”

Samrådsspørgsmål W

”Ministeren bedes redegøre for, hvilken betydning det forventes at få for antallet af voldsramte kvinder, der fremover vil modtage psykologhjælp, at de efter ophøret af ordningen med gratis psykologhjælp – selv med tilskuddet på 60 % – skal betale 393 kr. for den første konsultation og 328 pr. konsultation herefter.

Herunder bedes ministeren redegøre for sin vurdering af, hvor stor en andel af de kvinder, der har modtaget psykologhjælp gennem den gratis ordning, der også ville have modtaget psykologhjælp uden ordningen – til trods for egenbetaling og lang ventetid?”

Samrådsspørgsmål X

”Ministeren bedes forholde sig til, at voldsramte kvinder, der har modtaget psykologhjælp i forbindelse med deres ophold på krisecenter, ifølge Socialstyrelsens evaluering fra 2015 har fået mere overskud til at håndtere deres børn, og herunder bedes ministeren redegøre for, hvordan regeringen vil styrke denne del af indsatsen i forhold til familier på krisecentre, nu hvor den gratis psykologhjælp bortfalder.”

[Indledning]

Tak for invitationen til samrådet her i dag.

Også tak til spørgerene for uddybningen af spørgsmålene, som vi her skal drøfte.

Jeg har valgt at besvare de tre spørgsmål samlet.

[Samrådsspørgsmålene]

Jeg er blevet bedt om at redegøre for, om regeringen finder det forsvarligt ikke at erstatte forsøgsordningen med afklarende psykologsamtaler med noget andet, herunder hvorvidt jeg som minister føler et ansvar over for de kvinder, som ikke kan modtage gratis psykologbehandling på grund af forsøgsordningens udløb.

Jeg bliver herudover bedt om at redegøre for, hvilken betydning det forventes at få for antallet af voldsramte kvinder, der fremover vil modtage psykologhjælp, at de som følge af forsøgsordningens udløb selv skal betale 40 pct. af udgifterne til psykologbehandling.

Endelig bliver jeg bedt om at forholde mig til, at det fremgår af Socialstyrelsens evaluering fra 2015, at de voldsramte kvinder, der har modtaget psykologhjælp i forbindelse med deres ophold på et krisecenter, har fået mere overskud til at håndtere deres børn. I den forbindelse anmodes jeg også om at redegøre for, hvordan jeg vil styrke denne del af indsatsen i forhold til familier på krisecentre, nu hvor forsøgsordningen med afklarende psykologsamtaler er udløbet.

[Vold er uacceptabelt]

Jeg vil gerne – lige som under forrige samråd om samme emne – indlede med at slå fast, at det er fuldstændig uacceptabelt, at nogle mennesker skal opleve at blive udsat for vold af deres nærmeste. Det kan vi ikke - og det skal vi ikke - acceptere.

Og jeg er enig i, at vi som samfund har et ansvar for at hjælpe og støtte de kvinder, der får mod til at forlade deres voldelige partner. For disse kvinder står ofte ved en skillevej. Den ene vej leder tilbage til det gamle liv med den voldelige partner men med kendte

rammer. Den anden vej leder til en ny hverdag uden vold men med ukendte rammer og dertilhørende uvished.

Og selv om det for udenforstående kan virke som et oplagt og let valg, så kan det være rigtig svært for en voldsramt kvinde at løsrive sig fra sin voldelige partner. Det er virkeligheden.

Vi har derfor et ansvar for at støtte kvinden og hjælpe hende trygt videre ad vejen mod en selvstændig tilværelse uden vold. Og det ansvar synes jeg faktisk også, at vi har taget på os!

[Indsatser på voldsområdet]

Vi har udviklet et finmasket set-up bestående af indsatser, der har til formål at hjælpe kvinden videre til en ny og tryggere hverdag uden vold.

Krisecentrene er en helt central del af denne indsats. Og her er det magtpåliggende for mig at understrege, at et krisecenter skal tilbyde den voldsramte kvinde andet end blot et tag over hovedet.

Naturligvis – fristes man næsten til at sige!

Indledningsvist er krisecentrenes primære opgave at tilbyde kvinden en umiddelbar beskyttelse og sikkerhed, når hun forlader sin voldelige partner.

Men krisecentrene har også en væsentlig opgave i at tilbyde den voldsramte kvinde omsorg og støtte. Omsorg og støtte kan tilbydes på mange forskellige måder og vil ofte også afhænge af den enkelte kvinde og hendes behov.

Det kan for eksempel være at sørge for, at kvinden har rum til at snakke om volden og de oplevelser, som hun har været udsat for og på denne måde bliver støttet i at afhjælpe følgerne af volden.

Vi kan blandt andet se af evalueringen af krisecentertilbuddene, at krisecentrene tilbyder individuel rådgivning til kvinder med ophold på krisecentret. Udover individuel rådgivning tilbyder flere krisecentre også andre former for støtte. Det kan eksempelvis være gruppebaserede forløb eller samtaler til kvinderne sammen med deres børn.

Ved hjælp af sådanne samtaler og dialog støttes kvinden til en udvikling, der gør det muligt for hende at etablere en tilværelse uden vold – en tilværelse, som hun kan være tryk ved at vende tilbage til.

Samtidig har kommunerne en forpligtelse til at tilbyde indledende og koordinerende rådgivning til alle kvinder, som tager ophold på

et krisecenter. Rådgivningen har til formål at støtte kvinden i at skabe en selvstændig tilværelse uden vold og gives blandt andet i forhold til kvindens boligsituation, økonomisk uafhængighed af den voldelige partner, jobmuligheder, børn, behov for eventuel behandling mv.

Så når jeg bliver spurgt til, hvorvidt jeg føler et ansvar over for disse voldsramte kvinder, der tager ophold på et krisecenter, så er mit svar, at vi som samfund selvfølgelig har et ansvar for at hjælpe disse kvinder. Og det ansvar, synes jeg også, at vi har taget på os. Og det er jeg personligt meget stolt af!

Så er der den konkrete forsøgsordning som er udløbet. Det er den fordi, der er i satspuljekredsen var *enighed* om det. Mig bekendt er Socialdemokratiet en vigtig og markant del af satspuljekredsen. Og jeg synes derfor også, at det er helt og aldeles letkøbt at sidde her og skyde skylden på regeringen. Satspuljeinitiativer er noget vi iværksætter sammen, og noget vi afslutter sammen. Og det er det også i det konkrete tilfælde.

Så har jeg selvfølgelig noteret mig, at der blandt en række af de tilstedeværende partier i dag er et ønske om, at ordningen skal drøftes til de kommende forhandlinger. Det ser jeg naturligvis frem

til, ligesom jeg altid ser frem til gode og konstruktive drøftelser i satspuljekredsen – for det synes jeg vitterligt, vi har.

[Spørgsmål 2 vedr. voldsramte kvinders egenbetaling for psykologbehandling]

I forhold til spørgsmål 2: der bliver jeg simpelthen nødt til at konstatere, at jeg ikke kan svare på spørgsmålet, for det ville blandt andet kræve, at der var en kontrolgruppe med i forsøgsprojektet – og det var der ikke.

Men jeg kan sige lidt om, hvor mange kvinder, der benyttede sig af ordningen med gratis psykologsamtaler, da den eksisterede. Der var i alt 1.382 kvinder der fra september 2012 til oktober 2014 benyttede sig af tilbuddet med gratis psykologsamtaler. I 2014 svarer det til, at knap 37 procent af kvinderne på krisecentrene benyttede sig af ordningen.

Men jeg vil gerne understrege, at der i dag fortsat er forskellige muligheder for voldsramte kvinder for at få psykologhjælp. Der er blandt andet flere kvindekrisecentre, som tilbyder psykologhjælp. Herudover er det muligt at få psykologhjælp ved henvisning fra egen læge – en ordning som i øvrigt også gælder for flere andre målgrupper, blandt andet trafik- og ulykkesofre og for personer, som har senfølger efter seksuelle overgreb i barndommen. Og det

er gældende for samtlige målgrupper, at de kan få et tilskud på 60 procent af udgifterne.

Hertil kommer, at kommunerne fortsat har mulighed for at tilbyde gratis psykologbehandling til en voldsramt kvinde, der tager ophold på et krisecenter.

I de tilfælde, hvor en kommune vurderer, at eksempelvis indsatsen på et krisecenter ikke er tilstrækkelig, der kan kommunen tilbyde den pågældende kvinde psykologbehandling.

[Socialstyrelsens evaluering af forsøgsordningen]

Jeg bliver endelig bedt om at forholde mig til, at Socialstyrelsens evaluering viser, at de kvinder, der har modtaget psykologhjælp, har mere overskud til deres børn.

Det, synes jeg er glædeligt. Jeg går ud fra, at det også var det, som satspuljekredsen håbede og satsede på, da de afsatte midlerne til denne forsøgsordning. Det er jo generelt vores ønske med de projekter, som vi søsætter med satspuljen – at de viser sig at have en positiv effekt og betydning for den pågældende målgruppe.

Men det ændrer ikke ved, at der var tale om et forsøgsprojekt med en afgrænset tidsperiode. Vi kan ikke – og vi skal heller ikke – forankre alle forsøgsordninger på satspuljen. Så ville der ikke være flere midler tilbage i satspuljen. Men vi skal hjælpe med at starte nye og spændende initiativer og tænke dem så godt igennem, at vi tror på, at de har en effekt for den enkelte borger. Og det er jo også det, vi har gjort her. Og så løber pengene nogle gange ud – det er ligesom præmissen.

Det betyder selvfølgelig ikke, at vi ikke skal have fokus på at få forankret de forsøgsprojekter, der sættes i gang med midler fra satspuljen. For det skal vi! Og det er blandt andet derfor, at vi får evalueret projekterne for derved at kunne påvise de gode erfaringer og effekter ved et givent projekt.

På denne måde forsøger vi at inspirere kommunerne til at forankre nogle af de forsøgsprojekter, der sættes i gang med satspuljen.

[Afslutning]

Hvis jeg lige skal samle op her til sidst, så ved jeg, at vi alle rundt om bordet er enige i, at det er fuldstændig uacceptabelt, at nogle mennesker skal opleve at blive udsat for vold af deres nærmeste.

Og vi har som samfund et ansvar for at hjælpe den voldsramte kvinde videre af den vej, hvor hun kan se muligheden for en ny og tryk tilværelse uden vold for hende selv og hendes eventuelle børn.

Det ansvar, mener jeg, at vi løfter. Og det kan vi godt være stolte af. Vi har udviklet et finmasket system, der både kan bistå kvinden med den umiddelbare sikkerhed og beskyttelse, men som også kan understøtte kvinden i at få skabt sig en ny og selvstændig hverdag uden vold.

Og så sidder der nogle af jer omkring bordet, der har et ønske om, at den tidligere ordning drøftes igen til forhandlingerne til efteråret. Det glæder jeg mig til.

Og med de ord ser jeg frem til drøftelsen her i udvalget.

Tak for ordet.